

Birim fiyat ve yaklaşık maliyet tespiti

Yılı 2011 Dairesi 5 Karar No 6 İlam No 6 Tutanak Tarihi
13.12.2012 Kararın Konusu İhale Mevzuatı ile İlgili Kararlar

Birim fiyat ve yaklaşık maliyet tespiti “..... İşi” ile ilgili olarak; A) İhalenin birim fiyat teklif alınması suretiyle gerçekleştirilmesi ve sonuçlandırılması gerekirken, Kamu İhale Genel Tebliğine aykırı olarak götürü bedel teklif alınması suretiyle gerçekleştirilmesi ve ihale üzerinde bırakılan istekli ile götürü bedel sözleşme imzalanarak sonuçlandırılması, B) Yaklaşık maliyet hesabının ayrıntılı bir şekilde hazırlanmaması sonucu, Hizmet İşleri Uygulama Yönetmeliğine aykırı bir şekilde tespit edilip bu şekilde ihaleye çıkılması, hususları ile ilgili olarak yapılan incelemede;İşi” ne ilişkin olarak; A)“..... İşi”ne ait açık ihale usulü ile ihale edilen hizmet işlerinde uygulanacak İdari Şartnamenin ihale konusu işe ilişkin bilgiler başlıklı 2 nci maddesinde;“İhale konusu hizmetin; a) Adı;Belediyesince ilimizdeki eğitim seviyesinin arttırılması için ihtiyaç sahiplerine destek kursu düzenlenmesi, b) Miktarı; işi.” denilmektedir.İşi Teknik Şartnamesinin 7 nci maddesinde; “A. Yüklenici, Milli Eğitim Bakanlığı Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü Yaygın Amaçlı Kurslar Yönergesi hükümleri çerçevesinde; 15.08.2011 – 30.06.2012 tarihleri arasında kursun sağlıklı bir şekilde yürütebilmesi için gerekli sayıda personel yüklenici tarafından çalıştırılacaktır. Görev yapacak personel ihtiyaç duyulduğunda yüklenici tarafından işe başlatılacaktır. Kurslarda görevlendirilecek tüm personelin izin, sigorta vb. özlük hakları ile ilgili iş ve işlemlerden yüklenici sorumludur.” Belirtilen Teknik Şartnamenin 12 nci maddesinde; “Yüklenicinin kurs hizmetini yürütebilmesi için gerekli demirbaşlar kurs yeri ile birlikte sağlam, eksiksiz ve çalışır vaziyette idare tarafından teslim edilecektir.” hükümleri yer almaktadır. Kamu İhale Genel Tebliğinde personel

çalıştırılmasına dayalı hizmet alımları; ağırlıklı olarak personel çalıştırılmasına dayanan, çalıştırılacak personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatlerinin tamamının idare için kullanıldığı hizmetlerdir, şeklinde tanımlanmıştır. Dolayısıyla bir işin personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı işi olabilmesi için; Ağırlıklı olarak personel çalıştırılmasına dayanan bir iş olması, Çalıştırılacak personel sayısının belirlenmesi, Çalışma saatlerinin tamamının idare için kullanılması şartlarının bir arada olması gerekmektedir. İşinin İdari ve Teknik Şartnamelerinde yer alan hükümler çerçevesinde işin ağırlıklı olarak personel çalıştırılmasına dayalı olduğu, çalıştırılan personelin çalışma saatlerinin tamamında idare için çalıştığı anlaşılmaktadır. Ayrıca gerekli sayıda personelin yüklenici tarafından çalıştırılacağı Teknik Şartnamede belirtilmiştir. Dolayısıyla işin personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı olduğu açıktır. Yine Kamu İhale Genel Tebliğinin 78.5. maddesinde; Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihalelerinin birim fiyat teklif alınmak suretiyle gerçekleştirilmesi ve ihale üzerinde bırakılan istekli ile birim fiyat sözleşme imzalanmasının zorunlu olduğu belirtilmiştir. Yukarıda ki mevzuat hükümlerinden açıkça anlaşılabacağı üzere personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihalelerinin birim fiyat teklif alınmak suretiyle gerçekleştirilmesi ve ihale üzerinde bırakılan istekli ile birim fiyat sözleşme imzalanması zorunludur. Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında, ihale konusu işin niteliği dikkate alınarak işçi sayısı üzerinden teklif alınması idarece uygun görülmeyen iş kalemleri bulunması halinde ise, bu kalemlerin kapsamındaki işler dahil, ihale konusu işin yerine getirilmesi için çalıştırılacak asgari personel sayısının ihale dokümanında belirtilmesi kaydıyla, işçi sayısı yerine, yaptırılacak işi oluşturan iş kalemi veya kalemleri üzerinden teklif alınması gerekmektedir. B) Hazırlanan yaklaşık maliyet raporunda 3 firmadan teklif alındığı ve bu tekliflerin aritmetik ortalamasının alınarak yaklaşık maliyetinTL hesaplandığı görülmüştür. Hizmet Alımları Uygulama Yönetmeliğinin Tanımlar başlıklı 3 üncü maddesinde; "Yaklaşık maliyet: İhale yapılmadan önce idarece her türlü fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere hesaplanan ve dayanakları ile birlikte bir

hesap cetvelinde gösterilen, ihale ve ön yeterlik ilanlarında yer verilmeyen, isteklilere veya ihale süreci ile resmi ilişkisi olmayan diğer kişilere açıklanmayan, ihale konusu hizmetin öngörülen bedelini, ifade eder” denilmektedir. Yönetmeliğin Yaklaşık Maliyet başlıklı 7 nci maddesinde; “İdare tarafından, ihale onay belgesi düzenlenmeden önce, bu Yönetmelikte belirlenen esas ve usullere göre ayrıntılı fiyat ve gerektiğinde miktar araştırması yapılmak suretiyle ihale konusu işin KDV hariç yaklaşık maliyeti hesaplanır ve dayanakları ile birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir” hükmü yer almaktadır. Yönetmeliğin Yaklaşık maliyetin hesaplanması ve güncellenmesi başlıklı 9 uncu maddesinde; “1) Birim fiyat üzerinden teklif alınan ihalelerde; a) Her bir iş kaleminin miktarını ve gerçekleştirilmesine ilişkin şartları gösteren bir cetvel hazırlanır. Bu cetvelde her bir iş kaleminin adı, birimi, birim fiyatı ve bu fiyata dahil olan maliyetler ile varsa diğer unsurlar gösterilir. b) Birim fiyata dahil olan maliyetler, iş kalemi ile ilgili bütün unsurları içerecek şekilde düzenlenir ve bu iş kalemine dahil olmayan başka giderler öngörülmez. ... 3) Hizmetin gerçekleştirilmesi için gerekli olan iş kalemlerine veya iş gruplarına ilişkin miktarların tespit edilen fiyatlarla çarpımı sonucu bulunan tutarların toplanması ile elde edilen genel toplam tutar, sözleşme giderleri ve genel giderler ile KDV hariç olarak belirlenir. Bulunan bu tutara işin niteliği dikkate alınarak % 20 oranını geçmemek üzere yüklenici kârı eklenir. Bu tutar, kâr hariç belirlenen genel toplam tutar üzerinden hesaplanan sözleşme giderleri ve genel giderler ile toplanarak yaklaşık maliyet hesaplanır. Buna ilişkin hesap cetveli hazırlayanlarca imzalandıktan sonra, ihale onay belgesinin ekine konularak ihale yetkilisine sunulur. (Ek cümle:RG-16/7/2011-27996) (3) Yüklenici için öngörülen kar tutarının bu cetvelde gösterilmesi zorunludur.” denilmektedir. Ayrıca Yönetmeliğinin 10 uncu maddesinde personel çalıştırılmasına dayalı ihalelerde yaklaşık maliyetin nasıl hesaplanacağı açıkça düzenlenmiştir. Öncelikle personel çalıştırılmasına dayalı ihalelerde yaklaşık maliyet hesaplanırken personel maliyetinin belirlenmesi gerekmektedir. Personel maliyeti belirlenirken, tarım dışında ve 16 yaşından büyük işçiler için belirlenmiş brüt asgari ücret tutarı ile bu tutar üzerinden hesaplanan işveren payı toplamından az olmamak

üzere bulunan maliyetler dikkate alınır. Ayrıca çalıştırılacak personele yemek, yol ve giyecek gibi yardımların verilmesi durumunda personel maliyetine bunların tutarlarının da eklenmesi gerekmektedir. Bununla birlikte personele asgari ücretin üzerinde ödeme yapılmasının öngörülmesi halinde, bu ücretin brüt asgari ücretin en az yüzde (%) kaç fazlası olacağı idarece belirlenerek, bu oran üzerinden yaklaşık maliyet hesaplanır. Ayrıca ihale konusu işin kapsamında yer alan iş kollarının iş kazası ve meslek hastalığı bakımından gösterdiği tehlike sınıf ve derecelerine ilişkin kısa vadeli sigorta kolları prim oranları, işin niteliği ayrıntılı olarak belirtilmek suretiyle ilgili Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğünden alınacak yazı ile tespit edilerek yaklaşık maliyet hesabına dahil edilir. Son olarak her bir iş kaleminin miktarını ve gerçekleştirilmesine ilişkin şartları gösteren bir cetvel hazırlanır. Bu cetvelde her bir iş kaleminin adı, birimi, birim fiyatı ve bu fiyata dahil olan maliyetler ile varsa diğer unsurlar gösterilir. Hizmetin gerçekleştirilmesi için gerekli olan iş kalemlerine veya iş gruplarına ilişkin miktarların tespit edilen fiyatlarla çarpımı sonucu bulunan tutarların toplanması ile elde edilen genel toplam tutar, sözleşme giderleri ve genel giderler ile KDV hariç olarak belirlenir. Bulunan bu tutara işin niteliği dikkate alınarak % 20 oranını geçmemek üzere yüklenici kârı eklenir. Bu tutar, kâr hariç belirlenen genel toplam tutar üzerinden hesaplanan sözleşme giderleri ve genel giderler ile toplanarak yaklaşık maliyet hesaplanır. Buna ilişkin hesap cetveli hazırlayanlarca imzalandıktan sonra, ihale onay belgesinin ekine konularak ihale yetkilisine sunulur. İdareler hizmet alımı ihalesine çıkmadan önce Hizmet Alımları Uygulama Yönetmeliğinde belirlenen esas ve usuller uyarınca ayrıntılı miktar ve fiyat araştırması yaparak ihtiyaç duyduğu hizmetin kendisine maliyetinin ne olacağı konusunda detaylı hesaplamalar yaparak yaklaşık maliyeti belirlemek ve bunu dayanaklarıyla beraber bir hesap cetvelinde göstermek zorundadır. Yaklaşık maliyetin gerçekçi bir şekilde tespit edilmesi, bütçenin programlanmasında, ihale ilan sürelerinin, ihaleye katılımda yeterlilik kurallarının, ihalenin yabancı isteklilere açık olup olmadığının belirlenmesinde, verilen tekliflerin değerlendirilmesinde, ihale konusun işin en uygun fiyatla temin edilmesinde çok büyük önem taşımaktadır. Yani ihalenin

sağlıklı bir şekilde sonuçlanabilmesi için idareler tarafından yaklaşık maliyetin gerçekçi bir şekilde tespit edilmesi gerekmektedir. Sonuç itibarıyla; söz konusu işin ihalesi birim fiyat teklif alınması suretiyle gerçekleştirilmesi ve sonuçlandırılması gerekirken, götürü bedel teklif alınması suretiyle gerçekleştirilmiş ve Hizmet İşleri Uygulama Yönetmeliğine aykırı olarak yaklaşık maliyet hesabı ayrıntılı bir şekilde hazırlanmamış ise de; savunmalarda, bundan sonra yapılacak benzer ihalelerde birim fiyat ile ihaleye çıkabilmek için diğer dairelerden de teknik personel desteği alınmak suretiyle gerekli çalışmalar noksansız yapılacağı belirtildiğinden, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 71. maddesinde tanımlanan kamu zararı oluşmadığından ilişilecek husus bulunmadığına oybirliğiyle, ...Karar verildi.]]>